

Info PRO EUROPA

BULETIN INFORMATIV AL LIGII PRO EUROPA, NR. 1 (3), IANUARIE 1995

Liga la cinci ani - 1989-1994

ADUNAREA GENERALĂ ANUALĂ ȘI ANIVERSAREA PRIMULUI "CINCINAL"

„Anul 1994 s-a caracterizat în România, în linii generale, prin două tendințe contradictorii. Pe de o parte, s-au instituționalizat relațiile cu organisme europene și euro-atlantice de integrare și securitate - Consiliul Europei, Uniunea Europeană, NATO, ca o consecință firească a încheierii divizării Europei în blocuri.

Pe de altă parte, pe plan intern, se manifestă tendințe contrare. Ignorarea cu nonșalanță a amendamentelor referitoare la primirea în Consiliul Europei, involuția reformei, campania cvasioficială împotriva dreptului la proprietate pun sub semnul îndoielii sinceritatea declarațiilor oficiale. Reforma spirituală întârzie. Manualele școlare perpetuează unele vechi stereotipii, autonomia universitară rămâne în faza de deziderat. Se accentuează, la nivel oficial, propaganda autohtonistă, televiziunea de stat contribuie la manipularea opiniei publice împotriva spiritului european. Atitudinea duplicitară culminează cu cooptarea în guvern a unor formațiuni politice extremiste.“ Cuvintele de mai sus au fost rostite de doamna **Smaranda Enache** la Adunarea Generală anuală a **Ligii Pro Europa**, în deschiderea ședinței desfășurate la 21 ianuarie 1995, în Sala Mică a Palatului Culturii din Tîrgu-Mureș.

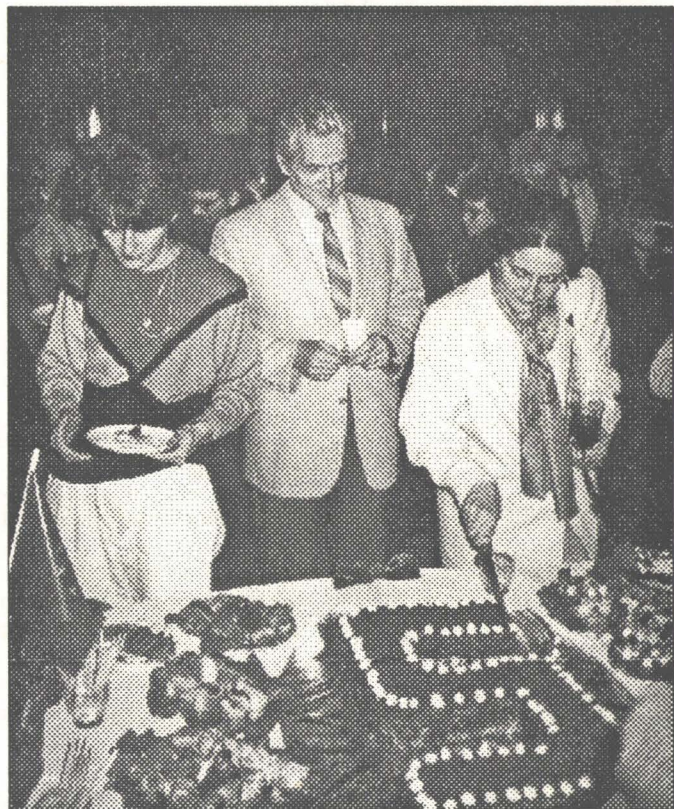
Liga împlinind anul acesta 5 ani de existență, adunarea generală anuală a avut o importanță și un farmec deosebit pentru cei prezenți.

În cei „cinci ani de speranțe deșarte“ (Gazeta de Mureș, 21 Decembrie 1994) Liga Pro Europa a reușit să parcurgă un drum lung, diversificându-și continuu activitatea, ajungând să gestioneze în prezent patru proiecte simultan, dintre care -în premieră la Ligă- două de lungă durată (doi, respectiv trei ani), care conferă activității organizației o anume stabilitate, reușind să înființeze o filială la Satu Mare și dispunând de o echipă organizatorică formată din 10 persoane. Clarificarea și stabilizarea activității Ligii a avut loc în principiu în acest ultim an de activitate. Domeniile principale ale activității Ligii s-au dovedit a fi:

- promovarea toleranței în societate, domeniu bazat pe multiculturalitatea spațiului în care Liga își desfășoară activitatea;
- sprijinirea mișcării și educației ecologice;
- apărarea drepturilor omului;
- analiza, dezbateră, și atenționarea asupra problematicei situației femeii în societate;
- editarea de publicații care sprijină activitățile anterior amintite.

„Seminariile și simpoziunile, cu tematică foarte diferită, au constituit, totuși, substanța activității. «Europa contra intoleranței», «Dezvoltare și cultură», «Interculturalitatea în Transilvania», «Drepturile omului și/sau religia», «Multiculturalitatea în arhitectura ecleziastică din Transilvania și Banat», «Femeile în promovarea multiculturalității», «Bucovina trecut și viitor», «Democrație și cultură», «Promovarea multiculturalității ca factor de prevenire a conflictelor», «Romii - necunoscuții de lângă noi», «Uniunea Europeană - istorie și perspective», «Presa într-un stat de drept», desfășurate la Tîrgu-Mureș și la Satu Mare au fost titlurile principale, ele sugerând și tematica abordată.“

Sponsorii proiectelor inițiate de Liga Pro Europa în anul

1994 au fost fundațiile Friedrich Ebert și Heinrich Böll - Germania, IDEE și NED-SUA, CEBEMO și IKV - Olanda, Soros și programul PHARE, precum și o serie de societăți comerciale din zonă.

„În 1994 a continuat colaborarea cu organizații neguvernamentale ca APADOR-CH, Pro Democrația, LADO, SIRDO, Grupul pentru Dialog Social, Fundația pentru Pluralism, Asociația pentru Dialog Interetnic Cluj, Fundația Civitas și numeroase asociații sau uniuni ale minorităților.“

În continuare doamna **Anamaria Pop** a prezentat raportul filialei din Satu Mare, din care a reieșit că filiala Satu Mare a Ligii Pro Europa a sprijinit copii talentați proveniți din familii nevoiașe, a reușit să stabilească relații bune de colaborare cu Prefectul Județului Satu Mare (!), a organizat 5 seminarii, 6 mese rotunde, a obținut un sediu.

După raportul președinților au urmat raporturile departamentelor de lucru:

Activitatea Departamentului pentru Femei - participare la seminariile internaționale în străinătate și prezentarea acestora publicului interesat din Tîrgu-Mureș - a fost prezentată de doamna **dr. Lucia Briscan**, care totodată a amintit și intențiile de viitor ale departamentului: crearea unui Centru pentru Femei și a unui Forum Feminin la Tîrgu-Mureș.

(continuarea în pag. 2)

ADUNAREA GENERALĂ

Domnul Szokoly Elek, directorul Centrului Intercultural, pe lângă realizările departamentului condus de dînsul - mese rotunde, colocvii, seminarii, crosul Pro Europa, Universitatea de Vară de la Bálványos - a evidențiat și nerealizarea Clubului Intercultural din lipsă de spațiu adecvat, și respectiv a calendarului ecumenic, care figurau pe lista proiectelor anului 1994.

Secția de ecologie a colaborat cu Tisza Klub din Ungaria. În cadrul Caravanei Criș-s-au parcurs 17.000 km recoltînd probe chimice și radiobiologice. Rezultatele cercetărilor vor fi prezentate factorilor de răspundere, specialiștilor și publicului interesat cu ocazia seminarului ce va avea loc în data de 4 Aprilie 1995 al Satu Mare - a spus domnul dr. Sárkány-Kiss Endre.

În final a fost prezentat raportul Comisiei de Cenzori, care nu a semnalat nereguli în gestiunea contabilă a Ligii Pro-Europa.

După aprobarea rapoartelor, la propunerea doamnei **Smaranda Enache** membrii Ligii prezenți la adunare au hotărît organizarea unor ședințe informative lunare, care vor avea loc în ultima zi de joi a fiecărei luni. Deciziile s-au adoptat fără voturi contra sau abțineri.

Trecerea primului „cincinal” a fost marcată cu un scurt program artistic care a cuprins un recital la pian susținut de **Lukács Katalin** și citirea unor fragmente din scrieri pan-europene în limbile germană (Coudenhove-Kalergi: Pan-Europa), română (Adrian Marino: Pentru Europa) și maghiară (Konrád György: Európa megcsinálható) urmat de o recepție sprijinită de societățile Vitalex SRL și Valimpex SRL din Tîrgu-Mureș.

Report summary:

„1994 a fost un an bun pentru Ligă. Am inițiat programe noi, avem un bord compus din 14 persoane, angajați și colaboratori.”

Toate citatele au fost preluate din *Raportul activitate pe 1994* prezentat de doamna **Smaranda Enache**.

László Borbély-Bartis

COMUNICAT

Liga Pro Europa desfășoară de cinci ani o susținută activitate europeană, de stimulare a dialogului interetnic, de promovare a valorilor multiculturală în Transilvania, de detensionare a relațiilor româno-maghiare și de reconciliere a celor două națiuni, garanție a integrării noastre comune în Europa și în structurile de securitate euro-atlantice, a însăși păcii în Europa Centrală. De aceea considerăm că e de datoria noastră să protejăm aceste valori și să denunțăm cu fermitate diversiunile menite să perpetueze politica duplicitară a totalitarismului.

Liga Pro Europa a urmărit cu deosebită îngrijorare campania lansată din nou de unele formațiuni politice membre ale coaliției guvernamentale și îmbrățșate în grabă de unele formațiuni ale Convenției Democratice, dar mai cu seamă luările de poziție ale unor oficiali-prefecți, secretari de stat, miniștri, inclusiv președintele României - sub pretextul combaterii unor concepte ale UDMR-ului ca autonomia personală sau regională, autoadministrarea locală sau autodeterminarea internă, consemnate în programele acestei formațiuni mai ales după Congresul de la Brașov din 1993, sau în proiectul de lege a minorităților depus la comisia de resort a Parlamentului României.

Conceptele utilizate de UDMR pot fi acceptate sau nu, este însă inadmisibilă transformarea unei dispute teoretice într-un instrument de tensionare și divizare a opiniei publice, cu prețul periclitării liniștii și încrederii reciproce, care se restabilesc încet în comunitățile multietnice din Transilvania.

Devine tot mai clar că agitarea problemei naționale, și în special a celei maghiare este reluată ori de câte ori puterea dorește să promoveze politici care ar putea stîrni nemulțumirea generală în țară. Este de domeniul evidenței că evenimentele din martie 1990 de la Tîrgu-Mureș au servit drept pretext pentru înființarea SRI-ului. Raportul Harghita-Covasna a camuflat adoptarea legii secretului de stat, iar acum, consfințirea coaliției guvernamentale cvadri-partite s-a desfășurat în stridentul concert al unui nou val de „înfierare patriotică” a UDMR-ului.

Liga Pro Europa consideră ca iresponsabilă și periculoasă pretenția dizolvării unor uniuni, asociații, sau

structuri politice, acesta constituind în același timp o violare flagrantă a spiritului și literei Constituției României. Reamintim că, formațiunile etnice sînt prezente firește în întreaga Europă, în țări cu democrație stabilă ca Spania, Belgia, Finlanda, Olanda.

Liga Pro Europa consideră că în timp ce o mare parte a forțelor politice românești au înțeles importanța decisivă a atașării României la structurile europene, adversarii acestui deziderat, impulsionați de instincte anacronice, obstrucționează acest proces, străduindu-se să ofere lumii imaginea unui climat de intoleranță politică și etnică a României.

Deplîngînd manipularea cinică a celui mai nobil sentiment național al poporului român, deplîngem tăcerea prudentă a liderilor de opinie ai intelectualității și societății civile din Române, în măsură să știe că un stat etnocentrist produce, inevitabil, minorități etnocentriste. Deplîngem vulnerabilitatea unei semnificative părți a opoziției democratice la lobby-ul naționalist și precaritatea luărilor sale de poziție, deseori improvizate și superficiale, trădînd o profundă ignoranță în chestiune. Deplîngem superficialitatea și lipsa unei serioase preocupări a UDMR-ului, de a elucida conceptele teoretice ale programelor sale și de a informa prompt opinia publică românească, lăsînd astfel o poartă larg deschisă oricăror interpretări.

În lumina celor expuse, apelăm la luciditate, temperanță și spirit de dialog din partea tuturor formațiunilor societății civile.

Cerem oamenilor politici, atît din structurile guvernamentale cît și din opoziție, să dezbată cu calm și moderație conceptele divergente înainte de a le anatemiza, și să găsească, prin negocieri, un numitor comun rezonabil pentru toate părțile cointeresate.

Cerem Președinției și Guvernului să renunțe la duplicitatea discursului politic, și să se delimiteze fără echivoc de forțele naționalist-șovine care compromit credibilitatea internațională a țării, bunul renume al poporului român, eforturile sale meritorii de integrare europeană.

Tîrgu-Mureș, 1 februarie 1995

Consiliul de Coordonare a Ligii Pro Europa

Co-Președinții:
Smaranda Enache și Boldizsár Csíky

COLEGIUL DEMOCRAȚIEI

Liga Pro Europa în cooperare cu programul PHARE pentru democrație, finanțat de Uniunea Europeană găzduiește la Tîrgu-Mureș, în perioada noiembrie 1994 - iunie 1995, cursurile Colegiului Democrației.

Colegiul Democrației este un proiect original, care vizează să ofere unui grup de tineri tîrgumureșeni, deja activi în organizații școlare sau universitare și manifestînd o puternică motivație personală pentru cariere politice, juridice și diplomatice, cadrul propice aprofundării cunoștințelor despre funcționarea statului de drept, separarea puterilor în stat, autonomia locală, integrarea europeană ș.a.

Proiectul urmărește în același timp să contribuie la crearea noilor elite politice și stimularea implicării tinerilor în viața publică. În subsidiar, proiectul se înscrie pe linia eforturilor Ligii Pro Europa de a contribui la reconcilierea istorică româno-maghiară. În acest sens grupul de cursanți este eterogen din punct de vedere etnic și confesional.

Programul Colegiul Democrației cuprinde și ateliere practice care vor permite tinerilor contactul direct cu instituțiile statului și preconizează un stagiul la instituțiile centrale (Parlament, Președenție, Guvern) atît la București cît și la Budapesta.

Participanții au fost selectați dintr-un număr de o sută de candidați, elevi, studenți sau angajați în muncă.

Deschiderea oficială a Colegiului Democrației a avut loc vineri 2 decembrie 1994, în Sala Oglinzilor din Palatul Culturii din Tîrgu-Mureș (vezi foto). La deschidere au participat Karen Fogg, ambasador al Uniunii Europene la București, Ion Racolța, prefectul județului Mureș, Burkhardt Árpád, subprefect, Nagy Győző, primar, alte personalități ale vieții publice.

Cu acest prilej doamna ambasador Karen Fogg a susținut o conferință despre raporturile Uniunii Europene cu România.

Valentina Lucian

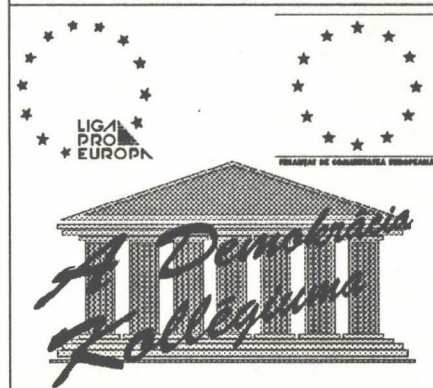
Programul de activități derulate:

- 8 decembrie - "Societatea civilă" - Smaranda Enache
- 17 decembrie - atelier - "Organizații neguvernamentale" - modalități de lucru - Lucian Valentina
- 7 ianuarie - "Instituții europene/Integrarea României în Europa - perspective - Valentin Stan
- 14 ianuarie - "Minorități în Europa" - Smaranda Enache
- 21 ianuarie - "Idea europeanismului în România" - dezbateri
- 27-28 ianuarie - participare la seminarul "Cadrul legislativ și practica judecătorească în protecția minorităților naționale"

Studenții Colegiului Democrației

- Bereschi Zsuzsa - elevă - Liceul "Al. Papiu Ilarian"
- Biró K. Tibor - șomer
- Crișan Daniela - studentă UMF
- Csifó Nagy Iringó - elevă - Liceul "Bolyai"
- Fekete Zsombor - elev - Liceul "Bolyai"
- Kovács Zoltán - student EC. Cluj
- Mărcaș Ioan - student UT
- Markó Eszter - elevă - Liceul "Bolyai"
- Miniska Ildikó - elevă - Liceul "Bolyai"
- Mircea Carmen - profesoară Liceul Economic
- Nagy Krisztián István - elev - Liceul "Bolyai"
- Pápai László - student UT
- Petelean Adrian - student UT
- Sara L. Călin - student UT
- Soó Kinga - șomeră
- Ștefan M. Cecilia - studentă D. Cantemir
- Szász Elemér - student D. Cantemir
- Vincze Hanna Orsolya - elevă - Liceul "Bolyai"
- Weil Gyula - student UMF
- Zörgő Zoltán - elev - Liceul "Bolyai"

JUSTIȚIA ȘI MINORITĂȚILE

gesturile de responsabilitate civică, izvorâte adesea din entuziasm și impulsuri morale, își amplifică imens eficiența dacă i se alătură competența și profesionalismul. Am aflat totuși că uneori dă roade pînă și naivitatea bineintenționată dacă perseverează. Iată cazul Mariei Moldovan din Hădăreni, în care deși Justiția a avut se pare dreptate, datorită insistențelor Biroului nostru de drepturile omului a fost emisă o ordonanță prin care să se evite pentru viitor repetarea unor astfel de cazuri.

Am aflat de asemenea, că există serioase lacune procedurale, ba chiar constituționale, în privința asigurării unei depline independențe a justiției, de la numărul limitat de ani pentru care sînt aleși judecătorii Curții Supreme (prilej de influențare extra-judicială) pînă la posibilitatea imixtiunii procurorilor în puterea judecătorească datorită compoziției hibride a Consiliului Superior al Magistraturii și asimilării funcționarilor publici la magistrați.

Cu atît mai mult am avut prilejul să aflăm și din numeroasele exemple aduse de vorbitori și confirmat *expressis verbis* de anumiți magistrați că există o imixtiune evidentă a politicului în practica judiciară, manifestată cu predilecție în cazurile romilor și maghiarilor în procese cu pronunțat

caracter etnic, dar nu numai.

Am mai consemnat cu regret, îndeosebi din partea reprezentanților unor importante instituții de stat (Președenție, Consiliul pentru Minoritățile Naționale, Prefectură, Parchet, Poliție) un limbaj, un discurs și

mai ales o mentalitate (în special față de minoritatea romilor), incompatibilă cu principiile unui stat de drept și în flagrantă contradicție cu cerința adaptării la un sistem de norme europene. Culpabilizarea colectivă și apriorică, criza de identitate și de legitimitate,

suscipiunea și complexul de vinovăție al reprezentanților unor instituții de stat ar trebui să constituie un semnal de alarmă pentru perspectivele statului de drept. Profunda lipsă de încredere a populației în instituțiile statului, subliniată de numeroși participanți, indiferent de statutul lor politic, nu fac decît să întărească această constatare.

În același timp, considerînd că aceste dialoguri și dezbateri au menirea să nască întrebări și în mintea acelora care în mod obișnuit nu au decît răspunsuri, utilitatea unor astfel de întruniri pare să fie demonstrată.

„Eu cred că problema minorităților este în mare parte o problemă a majorității - a remarcat în mod laconic dl. Paul Philippi, președintele Forumului Democrat German. Minoritățile sînt mai învățate în această privință, dar și modul lor de exprimare trebuie să fie în așa fel ca majoritatea să poată înțelege ce vor să spună.“

În cazul existenței unei reale voințe politice, chestiunea s-ar putea reduce într-adevăr la o problemă de comunicare și instruire. Păcat că totul rămîne deocamdată doar la modul condițional.

Elek Szokoly

JUSTIȚIA ȘI MINORITĂȚILE

Primul seminar, din seria celor șase, cuprinse în programul „Îmbunătățirea relațiilor interetnice din Transilvania” și sprijinit de National Endowment for Democracy din SUA, a avut ca temă „Cadrul legislativ și practica judiciară referitoare la minoritățile naționale din România”.

deputați, consilieri, reprezentanți ai unor partide politice, studenții Colegiului Democrației, mass-media.

Numeroasa participare poate fi considerată un succes. Absențele, însă, pot să ne dea de gândit. Dacă absența unui mare număr de magistrați (din cei 25 de invitați au venit 5!) este explicabilă,

Justiției, în ciuda insistențelor aproape nepoliticoase ale organizatorilor, poate fi simptomatică și explicabilă doar prin poziția adoptată de această instituție guvernamentală în problema minorităților.

Referatele seminarului au fost susținute de către dna Ioaneta Vintileanu de la Inspectoratul General al Poliției, dl. Ivan Truțer de la Consiliul pentru Minoritățile Naționale, dl. Constantin Palade de la Universitatea Tehnică din Tîrgu-Mureș, dna Vera Câmpeanu de la APADOR-CH, dl. George Maior de la Ministerul Afacerilor Externe, dna Monica Macovei de la Parchetul General, dnii Vargha Attila și Wolfgang Wittstock de la Camera Deputaților, dl. Dan Sergiu Oprea de la APADO Brașov, dl. Marin Sandu de la Parchetul Militar, dl. Eckstein Kovács Péter de la CIVITAS Cluj și dl. Haller István de la Biroul de drepturile omului al Ligii Pro Europa.

Discuțiile au mobilizat desigur un public mult mai numeros, iar ecourile de presă, locale și centrale, au demonstrat nu numai că „toată pasărea pe limba ei pierde”, ci și existența unui interes real pentru astfel de dezbateri.

Fără a intra în detalii supărătoare credem că, menționarea a cîtorva observații și tragerea unor învățăminte ar putea să fie utile.

Am aflat deci, cu acest prilej, că

Desfășurat în Salonul alb al Hotelului Continental din Tîrgu-Mureș, în zilele de 27-28 ianuarie 1995, într-o atmosferă de dezbateri creatoare, s-a bucurat de participare a numeroși specialiști în domeniul legislației și practicii judiciare, precum și în problematica minorităților, reprezentanți ai unor importante instituții de stat: judecătorii și tribunale, parchete civile și militare, curți de apel, inspectorate de poliție; de asemenea reprezentanți ai Președinției, ai Camerei Deputaților, Ministerului Afacerilor Externe, Parchetului General, al Consiliului pentru Minoritățile Naționale, al Inspectoratului General al poliției; reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale ca APADOR-CH, APADO-Brașov, CIVITAS-Cluj, uniuni ale minorităților naționale și barourilor de avocați. Au mai luat parte prefectul județului Mureș, dl. Ioan Racolța și președintele Consiliului județean mureș, dl. Ioan Togănel,

după cum a reieșit și din discuții - nivelul scăzut al retribuțiilor îndepărtează juriștii de această carieră, lipsa de cadre apăsînd greu asupra magistraților rămași, apărînd concomitent și pericolul unei contraselecții, demonstrat din păcate și prin nivelul discursului celor prezenți -, absența reprezentanților Ministerului

Filiala Satu Mare

DEMOCRAȚIE ȘI ALTERITATE

În cadrul programului "Promovarea multiculturalității - factor de prevenire a conflictelor" - program finanțat de către Comunitatea Europeană, Programul pentru democrație PHARE, Liga Pro Europa - Filiala Satu Mare a organizat în data de 29 ianuarie 1995, în sala bibliotecii Kafka Margit din incinta castelului din Carei, o masă rotundă intitulată "Democrație și alteritate". Semnificativ este faptul că această acțiune a Ligii Pro Europa Satu Mare a fost prima de acest gen în municipiul Carei, ocazie cu care doamna Anamaria Pop, copreședinta filialei sătmărene a Ligii Pro Europa, a prezentat spiritul acestei organizații nonguvernamentale, precum și programul "Promovarea multiculturalității - factor de prevenire a conflictelor", aflat în curs de desfășurare.

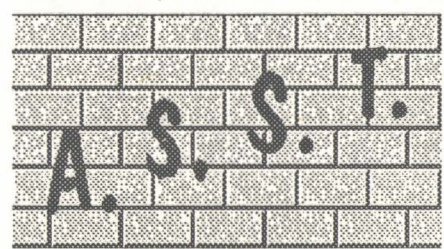
Invitații acestei acțiuni au fost: d-na dr. Lucia Briscan de la Liga Pro Europa - Tîrgu-Mureș, poeta și traducătoarea Silvia Obreja, precum și dl. Peter Tömöry, scriitor și regizor din Germania.

Auditoriul (prezent într-un număr considerabil) a purtat un interesant dialog cu invitații acestei mese rotunde, referatele prezentate de aceștia fiind punctul de pornire al unei dezbateri consistente.

În data de 4 februarie 1995, filiala din Satu Mare a Ligii Pro Europa a fost vizitată de domnul Florin Alexandru din partea Delegației Comisiei Europene în România. Cu această ocazie d-na Anamaria Pop, copreședinta Ligii Pro Europa filiala Satu Mare, a organizat la sediul Ligii o întâlnire între domnul Florin Alexandru și reprezentanții celorlalte organizații nonguvernamentale din Satu Mare. Această întâlnire a avut o dublă semnificație: pe de o parte o cunoaștere mai bună a activității a NGO-urilor care-și desfășoară activitatea în județul Satu Mare, iar pe de altă parte prezentarea în detaliu a diferitelor programe ce vor fi lansate și finanțate de diferite foruri europene.

Satu Mare, 8 februarie 1995

INSTITUȚIILE SOCIETĂȚII CIVILE ȘI AUTORITĂȚILE LOCALE

Asociația Studenților Sociologi din Timișoara

În zilele de 14-15 ianuarie 1995 s-a desfășurat la Timișoara seminarul intitulat „Instituțiile Societății Civile și Autoritățile Locale”. Organizatorii - Asociația Studenților Sociologi din Timișoara, Liga Pro Europa și Fundația Civitas - și-au propus promovarea unui spirit caracteristic societăților civile bazate pe toleranță socială, pluralism politic și participare civică responsabilă, respectiv „dezbatere asupra structurii, funcționării și rolului administrațiilor publice locale și a organizațiilor neguvernamentale”.

Seminarul a fost organizat în Sala de Consiliu a Universității din Timișoara, referenți au fost domniile Gyula Bara-membru al Consiliului Municipiului București, Gheorghe Bogoevici - membru al Consiliului Județean Timiș, Nicolae Diminescu - membru al Consiliului Județean Timiș, Marius Marina - membru al Consiliului Municipiului Timișoara, Zoltán Marossy - membru al Consiliului Județean Timiș, Lucia Negomireanu - membru al Consiliului Județean Timiș, Mircea Nemeș - membru al Consiliului Municipiului Timișoara, Viorel Oancea - primarul Timișoarei, Dorin Popovici - membru al Consiliului Municipiului Timișoara, și Elek Szokoly - Liga Pro Europa, directorul Centrului Intercultural.

Discuțiile purtate au fost urmărite cu atenție și pe alocuri viu comentate de studenți sociologi din centrele universitare principale (București, Cluj, Iași, Timișoara).

S-a adus o critică aspră la adresa puterii centrale, vizînd întreaga gamă a relațiilor autorității centrale - autorității locale. Spectrul cuvîntărilor a fost destul de larg, mergînd de la radiografia

riguroasă, profesionistă, a structurii sistemului administrației locale (B.Gy.) pînă la lansarea unui S.O.S. în lupta disperată contra generalizării corupției (M.N.), și a dus la cristalizarea unei păreri unanimă a vorbitorilor: în prezent în România nu există voință politică pentru descentralizare, pentru asigurarea unei autonomii reale ale administrațiilor locale, deși aceasta /descentralizarea/ s-ar putea realiza practic instantaneu (M.Z.).

Există însă din partea Guvernului o politică de redistribuire a contribuțiilor la buget și o politică de dirijare în teritoriu a investițiilor străine (V.O.) - al căror volum probabil și datorită acestei dirijări, este atît de scăzut. Legea taxelor și impozitelor locale și respectiv hotărîrea guvernului privind defalcarea și trecerea în patrimoniul localităților a bunurilor de interes local, „promise” prin lege în 1991, la care articolele nr.114 și nr.115 conțin trimiteri, nu există nici în momentul de față (M.Z.).

„Societatea civilă se confruntă cu gestionarea a două categorii de riscuri: riscul acordării creditului (politic) și riscurile implicate de controalele asupra funcționării administrației. Dacă pentru prima categorie există instituțiile sferei politice, pentru cea de a doua (de regulă practic neasumate de sfera politică) este absolut necesară formularea opțiunilor societății și urmărirea respectării acestora de către administratori”. „Jumătate din colectivitățile americane sunt gestionate după principiul „hire and fire” (numește și demite).” (B.Gy.)

Organizațiile neguvernamentale, supraviețuirea, activitatea, precum și relațiile lor cu autoritățile locale (abordate succint în finalul seminarului) s-au dovedit a fi probleme mult mai puțin cunoscute de auditoriu. Interesul pentru această tematică a fost cu atît mai mare, atingînd chiar limita simpatiei.

Expunerile, grupate în trei reprize, alternate cu observații și întrebări, au fost urmate de discuții în grup, cu participarea vorbitorilor.

László Borbély-Bartis

APARIȚIE EDITORIALĂ

În ianuarie 1995 a apărut broșura cu titlul „Ce este democrația?” de Howard Cincota în traducerea d-nei Aranca Munteanu. Aceasta este a doua apariție în cadrul seriei “BREVIAR PENTRU DEMOCRAȚIE” al Ligii Pro Europa, prima fiind „Sistemul elvețian”, și prezintă un scurt istoric al democrației împreună cu principiile de bază și mecanismele acesteia. În capitolele ei, - Definiția democrației; Drepturi; Domnia legii; Alegeri; Cultura democrației; Guvernarea democratică; Politică, economie și pluralism -, putem citi despre tipuri de guvernare, drepturile omului, constituție, etalonul alegerilor, cultură civică, tipuri de democrației, instituțiile președinției, parlamentului, partide politice, mass media, deci, despre elementele unei societăți democratice în general. Vă putem oferi un citat din ultimul subcapitol, intitulat „Democrația în sine nu garantează nimic” - „Democrația este deci atât o promisiune cât și o solicitare. Ea este promisiunea că oamenii liberi, cooperând, se pot autoguverna într-un mod care va satisface aspirațiile lor la libertate

personală, șanse economice și dreptate socială. Ea este în același timp o solicitare pentru că succesul democrației depinde

de cetățenii societății respective și de nimeni altcineva.”

Broșura se distribuie gratuit și poate fi procurată de la secretariatul Ligii Pro Europa.

N.G.

Clubul „Pro Europa”

TEMELE PRIMELOR DOUĂ REUNIUNI

Tema întâlnirii de joi, 23 februarie 1995, a clubului Ligii Pro Europa va fi „Trecut și prezent în zona Balcanilor”; domnul Mircea Suhăreanu va prezenta lucrarea cu același titlu, redactată de domnia sa.

Cunoscută în istorie sub sintagma: „... butoiul cu pulbere al Europei...” zona balcanică a constituit de-a lungul a șase secole teatrul confruntărilor de interese a trei mari imperii ce-și disputau hegemonia în Sud-Estul Europei. Primul Război Mondial va înlătura de pe harta istoriei aceste trei mari puteri, nu însă și conflictele de interese dintre statele nou apărute, conflicte perpetuate sub o formă latentă sau violentă pînă în zilele noastre.

Lucrarea de față, prezentată la solicitarea Fundației Wolfgang Döring la 17.III.1994 în cadrul cercului partidului liberal democrat din Kommern, Germania, este o introspecție fugară în trecutul acestei părți a Europei, cu scopul de a înlesni înțelegerea problemelor ei actuale.

Pentru a doua întâlnire a clubului LPE, care va avea loc în ultima joi a lunii viitoare - 30 martie, dl. Kiss Sarkany propune un subiect legat de starea ecologică a râului Mureș. Domnia sa va prezenta rezultatele unei cercetări conduse de specialiști în domeniu din România și Ungaria, de la ONG-urile Liga Pro Europa și Tisza Klub. Cercetarea, finanțată de Regional Environmental Center din SUA, oferă o imagine reală a situației Mureșului, de la izvoare pînă la vărsare. Expunerea va fi completată de vizionarea unui film documentar realizat de Miholcsa Gyula, care a beneficiat de asistența științifică oferită de realizatorii programului de cercetare.

M.S.

BIBLIOTECĂ

Politică

Francois Chatelet - Evelin Pisier - Concepțiile politice lae secolului XX
Samuel Huntington - Viața politică americană - autorul încearcă definirea specificului vieții politice americane, caz aparte, avînd ideea de libertate individuală drept far călăuzitor

Drepturile omului

OSCE - Buletinul ODIHR - Oficiul pentru Instituțiile Democratice și Drepturile Omului - Nr.1

Minority Rights Group Report - ianuarie 1995 - axat pe Transcaucazia

Cultură

Cumpăna nr.1 - Antologia revistei de cultură Korunk

Istorie

Katherine Verdery - Compromis și rezistență. Cultura română sub Ceaușescu

Moshe Carmilly-Weinberger - Istoria evreilor din Transilvania (1623-1944)

Cristopher Andrew și Oleg Gordiewski - KGB-Istoria secretă a operațiunilor sale de la Lenin la Gorbaciov

Etnografie

Claude Karnooh - Români - Tipologie și mentalități

Periodice

Revista europeană TRANSIT nr.8 cu tema “Europa Religiiilor” (limba germană)

NZZ-Folio (Elveția), ianuarie 1995 cu tema “Prognoze” (limba germană)

Uncaptive Minds (IDEE-SUA) ianuarie 1995 (limba engleză)

Die neue Gesellschaft Frankfurter Hefte nr.12-1994, nr.1-1995 cu temele Nucleul Europei respectiv Telecrația (limba germană)

Liga PRO EUROPA

Redactor coordonator: Liviu Vânău

Tehnoredactare: Niculae Gabriel

Culegere text: Kacsó Judit-Andrea

Liga Pro Europa

4300 Tîrgu-Mureș, ROMANIA

P-ța Trandafirilor nr. 5, et. III.

C.P.: 1-154

Tel./fax: +40-(0)65-117584, 168549

Cont bancar BASA suc. Tg. Mureș

Lei: 4596860100; USD: 47968601300

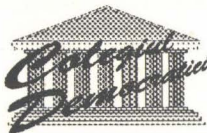
DM: 47968601301; FrF: 47968601305

Contents

PAGE 1: *Pro Europe League's anniversary of five years of activity and the General Meeting.*

PAGE 2: *PEL's communiqué regarding the political atmosphere created by both UDMR's recent statements and the Governmental reply.*

PAGE 3: *College of Democracy: an educational program of PEL, financed by the European Union.*

PAGE 4-5: *Justice and Minorities: The first in a group of six seminars representing the program Improving Inter-ethnic Relations in Transylvania, financed by National Endowment for Democracy, Washington, USA. Tîrgu-Mureş, 27-28 January.*

PAGE 6: *Summary of the seminary held in Timișoara, on 14-15 January: The Institutions of the Civil Society and the Local Authorities. Organized by PEL, Sociology Students Association of Timișoara and the Civitas Foundation, Cluj. Financed by CEBEMO Holland.*

Democracy and Alterity, round table held on the 29th of January at Satu-Mare by Pel's local organization. Financed by PHARE, European Union.

PAGE 7: *PEL Club: Themes of the next two meetings - Past and Present in the Balcan (February) and Ecological state of the Mureş river (March).*

PEL's Library: New entries.

Book Review: What is Democracy? by Howard Cincota, published by PEL Publishing House in January 1995. Financed by NED, USA.

PRO EUROPE LEAGUE

Short presentation.

The Pro Europe League (Liga Pro Europa) is one of the most wellknown civic NGO's in Romania, founded in the Transylvanian city of Tîrgu-Mureş, on December 30, 1989, immediately after the fail of Ceauşescu's dictatorial regime.

The PEL became respected due to its involvement in promoting human rights, pluralism and multicultural values. From the very begining of the transitional period, the PEL played a significant role in the political reality of Romania, joining different civic movements and alliances committed to mobilize public opinion against restauration of the former communist structures. In the specific area of the multicultural society of Transylvania, the PEL had remarcable role in monitoring discriminatory policies against minorities and in promoting tolerance between Romanians and Hungarians, as a key issue for peace and democratic progress in Central Europe.

In its activity of more than four years, the PEL organized an impressive number of workshops, seminars, round-table debates, summer camps, conflict resolution missions and meetings for teachers, local authorities, judges, prosecutors, students, local political and civic leaders.

The PEL is actively networking with other Romanian NGO's committed to rebuild civil society and collaborates with European and American institutions and foundations.

The PEL has over 500 members, based mainly in the Transylvanian area and a branch in the city of Satu Mare. The PEL is structured in five departments:

- The Human Rights Office, monitoring mainly minority rights abuses
- The Center for Pluralism, promoting civic education at local and regional level
- The Intercultural Center, initiating research on multiculturalism and practical approaches of this issue
- The Women's Group, aiming to promote women in the Romanian public life
- The Environmental Group, aiming to stimulate a responsible attitude towards environment

These departments aim to mobilise local public opinion and authorities for implementing democratic values.

Between November 1991 and September 1993, the PEL edited the „Gazeta de Mureş“ weekly, supporting democratic and pluralist ideas. Actually, the PEL is editing a monthly newsletter: Info „Pro Europa“.

The PEL is member of the Centers for Pluralism network (initiated by IDEE, Washington), having permanent connections with other NGO's from the former communist block.

Address: 4300 Tîrgu-Mureş, ROMÂNIA, Piața Trandafirilor nr. 5, etaj III., PO Box 1-154, Telefon/Fax: +40-(0)65-117584, +40-(0)65-168549

Banc account: Banca Agricolă S.A., Sucursala Mureş, Tg. Mureş, str. Bolyai nr.2
4596860100(Lei); 47968601.300(USD); 47968601.301(DM); 47968601.305(FrF); 47968601.303(FrS)